

**Szanowny Panie Przewodniczący Senackiej Komisji Praw Człowieka,
Praworządności i Petycji,
Szanowni Panowie Senatorowie, członkowie Komisji**

Transmisja posiedzenia senackiej Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w dniu 13 marca 2014 r., uświadomiła sygnatariuszkom petycji, której w Senacie nadano numer P8-05/14, że problem w niej poruszony okazał się trudny do zrozumienia i spowodował wiele niejasności. Ponieważ jesteśmy głęboko przekonane o mocnych podstawach i trafności naszych zarzutów wobec treści i trybu wprowadzenia art. 25 ust. 1b do ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz o słuszności naszych postulatów - zdecydowałyśmy się na przedstawienie bardziej rozbudowanych uwag z nadzieją, że pomogą one lepiej zrozumieć nasze stanowisko zawarte w Petycji. Niektóre z nich polemicznie nawiązują do wypowiedzi przedstawiciela Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Wyrażamy głębokie przekonanie, że gruntowna analiza zagadnienia doprowadzi do podjęcia przez Komisję inicjatywy ustawodawczej w celu zniwelowania skutków wprowadzenia art. 25 ust. 1b do obiegu prawnego. Wiążemy także nadzieje z sugestią wyrażoną przez Pana Przewodniczącego na temat możliwości wystąpienia przez Senatorów z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności regulacji ustawowej kwestionowanej w naszej petycji z Konstytucją. Ma to szczególne znaczenie ze względu na ograniczony stanem faktycznym postępowania sądowego zakres pytania prawnego P 11/14 skierowanego ostatnio do Trybunału przez Sąd Okręgowy w Szczecinie.

Kierujemy nasze uwagi na ręce Pana Przewodniczącego Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, prof. Michała Seweryńskiego z prośbą o udostępnienie materiału pozostałym członkom Komisji oraz innym uczestnikom najbliższego posiedzenia Komisji w sprawie P8-05/14.

Z poważaniem,
Sygnatariuszki Petycji Kobiet z Roczника 1953

UWAGI
sygnatariuszek petycji P8-5/14
dotyczące trybu i skutków dodania art. 25 ust. 1b do ustawy
o emeryturach i rentach z FUS

I. Grupy dotknięte negatywnymi konsekwencjami wprowadzenia art. 25 ust. 1b

1. Wraz z kobiecym rocznikiem 1953 do grupy tej należą wszyscy ci, którzy (na mocy różnych regulacji ustawowych) nabyli i zrealizowali prawo do emerytury wcześniejszej przed dniem 1 stycznia 2013, ale nie nabyli przed tą datą prawa do emerytury w wieku powszechnym, gdyż wiek emerytalny osiągnęli dopiero po dniu 31 grudnia 2012 r. Z oczywistych względów osoby te nie mogły uniknąć negatywnych konsekwencji wejścia w życie tego artykułu.

Wyjaśnienia udzielane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w odpowiedzi na wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich i interpelacje poselskie wprowadzają w błąd, z niezrozumiałego powodu pomijając tę oczywistą kwestię. Przywoływana w tych wyjaśnieniach nieco ponad półroczna *vacatio legis* „ustawy o podwyższeniu wieku emerytalnego” z 11 maja 2012 r., jako rzekomo wystarczająca do dostosowania się do nowych przepisów, **przy równoczesnym braku przepisów przejściowych**, absolutnie nie uwzględnia sytuacji tych osób, ponieważ z przyczyn metrykalnych nie mogły one „pośpieszyć się” z osiągnięciem wieku emerytalnego.

2. **Art. 25 ust. 1b krzywdzi także inną grupę - wcześniejsze emerytki (i niektórych emerytów) urodzone przed 1 stycznia 1953, o ile nie złożyły wniosku o emeryturę po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego do końca roku 2012.**

Chociaż, teoretycznie, miały one możliwość złożyć taki wniosek do końca roku 2012, to otrzymujemy informacje o osobach, które z powodu niedostatecznej informacji tego nie zrobiły. Kwestię tę porusza szczegółowo **pytanie prawne P 11/14, skierowane do Trybunału Konstytucyjnego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie (VI Wydz. Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) w dniu 26 marca 2014, następującej treści:**

„Pytanie prawne czy przepis art. 1 pkt 6 lit. b) ustawy z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 22 tejże ustawy, dodający do ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przepis art. 25 ust. 1b, w zakresie w jakim ma zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury o jakiej mowa w art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, jest zgodny z przepisami art. 2 i art. 32 Konstytucji RP.”

3. **Odwołując się do sformułowań z pytania prawnego P 11/14, porównanie wymienionych wyżej dwóch grup osób, poszkodowanych przez kwestionowany przepis z trzecią grupą, którą ten przepis obejmuje – tych, którzy zarówno prawo do emerytury wcześniejszej, jak i zwykłej nabyli (lub nabędą) nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2013 r., tj. już pod rządami nowych regulacji, wyraźnie pokazuje,**

że sytuacja osób znajdujących się w pierwszej i drugiej grupie radykalnie różni się na niekorzyść w porównaniu z osobami należącymi do trzeciej grupy.

„Osoby znajdujące się w dwóch pierwszych grupach – podejmując w przeszłości decyzję o przejściu na tzw. wcześniejszą emeryturę – nie mogły mieć bowiem jeszcze świadomości, że taka decyzja wpłynie w przyszłości negatywnie na wysokość emerytury przyznawanej w wieku powszechnym, tzn., że będzie ona znacznie niższa.”

Natomiast osoby nabywające prawo do wcześniejszej emerytury już pod rządami nowej regulacji przynajmniej mogą uwzględnić ją w swoich decyzjach i starać się zminimalizować jej negatywne konsekwencje.

II. Negatywne konsekwencje art. 25 ust. 1b dla wcześniejszych emerytów (głównie kobiet, urodzonych w r. 1953 i później), którzy „nie zdążyli” osiągnąć powszechnego wieku emerytalnego do 31 grudnia 2012 r.

1. Pozbawienie niektórych osób najkorzystniejszej dla nich opcji emerytury „kapitałowej” po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Pewna grupa wcześniejszych emerytów (głównie kobiet) straciła finansowo, ponieważ najkorzystniejsza dla nich opcja kapitałowa emerytury (na podstawie art. 26 ustawy o FUS) po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego została im odebrana ze względu na uszczuplenie zgromadzonego przez nich kapitału o świadczenia wypłacone im na wcześniejszej emeryturze.

Wyjaśnienia udzielane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, iż w przypadku zbiegu prawa do świadczeń z tytułu emerytury wcześniejszej i z tytułu „uszczuplonej” emerytury „kapitałowej” ZUS przyznaje świadczenie w wyższej wysokości, czyli to wcześniej pobierane, jest wyjątkowo nierzetelne. Pomija się w nim oczywisty fakt, że niektóre osoby po uszczupleniu zgromadzonego przez nie kapitału tracą możliwość skorzystania z najbardziej dla nich korzystnej opcji, mianowicie z nieuszczuplonej emerytury kapitałowej!

Nawet jeśli istnieje nieliczna grupa, dla której pomimo nieznacznego tylko uszczuplenia zgromadzonego kapitału emerytura „kapitałowa” jest nadal najbardziej korzystną finansowo opcją do uzyskania po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, to jednak takie osoby także ewidentnie tracą, ponieważ bez uszczuplenia kapitału ich emerytura byłaby znacznie wyższa.

Nie posiadamy informacji na temat wielkości tych grup poszkodowanych.

Opis stanu faktycznego (zob. w załączniku), gdzie kapitał uszczuplony o ponad 100 tys. złotych pozbawił skarżącą najkorzystniejszej opcji „nowej” emerytury, potencjalnie wyższej o 360 zł od dotychczas pobieranej emerytury wcześniejszej, zawiera tekst pytania prawnego P 11/14. Sygnatariuszki petycji także dysponują informacjami osobistymi o wielkości strat poniesionych z powodu wprowadzenia art. 25 ust. 1b (zob. dane w załączniku).

2. **Strata z powodu uszczuplenia zgromadzonego kapitału, pomimo możliwości jego powiększania w przyszłości w związku z kontynuowaniem zatrudnienia (odprowadzanie składek na ubezpieczenie społeczne) nigdy już nie zostanie „odrobiona”.**

Wcześniejsi emeryci, którzy zdążyli osiągnąć powszechny wiek emerytalny przed 1 stycznia 2013 i – składając stosowny wniosek do organu rentowego – mogli wybrać najkorzystniejszą dla nich opcję nieuszczuplonej emerytury kapitałowej, **będą także w przyszłości mieli szansę, aby nadal powiększać kapitał i zwiększać świadczenie na podstawie art. 108 ustawy o FUS.**

Taka możliwość została odebrana tym, którzy „nie zdążyli” osiągnąć powszechnego wieku emerytalnego przed 1 stycznia 2013. **Oni nie odrobą już nigdy strat spowodowanych uszczupleniem zgromadzonego kapitału, choćby nawet kontynuowali zatrudnienie i bardzo dobrze zarabiali.**

3. **Dozgonna wcześniejsza emerytura: pozbawienie grupy wcześniejszych emerytek, których dotyczy art. 25 ust. 1b, uprawnień do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym zarówno na „nowych zasadach”, jak i na „starych zasadach”.**

Ograniczenie uprawnienia do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym na tzw. „nowych zasadach” (kapitałowych), związane z uszczupleniem zgromadzonego kapitału, nałożyło się na uprzednie pozbawienie wcześniejszych emerytek, urodzonych po 31 grudnia 1948 roku, dostępu do korzystnego uprawnienia do „emerytury po emeryturze”, wynikającego z tzw. „starych zasad”, według których uzyskiwały one przecież prawo do wcześniejszej emerytury. Obie te okoliczności łącznie praktycznie pozbawiły wcześniejsze emerytki urodzone po dniu 31 grudnia 1952 r. prawa do uzyskania korzystniejszej emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, skazując je na dozgonne pozostanie na wcześniejszej emeryturze. Taka perspektywa budzi uzasadniony niepokój i brak poczucia stabilności, wynikające z kolejnych niekorzystnych zmian dokonywanych w systemie emerytalnym.

Wyjaśnijmy, że zgodnie z wykładnią stosowaną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, tzw. „emerytura po emeryturze” dostępna jest „na starych zasadach”, (na mocy art. 53 ust. 4 ustawy o e. i r. z FUS), ale tylko dla wcześniejszych emerytów urodzonych przed 1 stycznia 1949 roku. Warunkiem jej uzyskania po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego jest pozostawanie w ubezpieczeniu społecznym (zatrudnieniu) przez co najmniej 30 miesięcy po przejściu na wcześniejszą emeryturę. Po spełnieniu tych warunków emerytura wcześniejsza może zostać realnie podwyższona dzięki uwzględnieniu w „emeryturze po emeryturze” części socjalnej wynikającej z nowej (wyższej) kwoty bazowej, aktualnej w dniu złożenia wniosku (uchwała siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 10 września 2009 r., sygn. akt I UZP 6/09).

Należy dodać, że podejmowane przez kobiety urodzone po 31 grudnia 1948, a więc także przez sygnatariuszki petycji P8-05/14, urodzone w r. 1953, próby odwołania się do sądu od odmownej decyzji ZUS na złożony wniosek o taką „emeryturę po emeryturze” w niektórych sądach kończą się powodzeniem, w innych zaś - nie.

(Wyroki z uzasadnieniami wydane w tych sprawach dostępne są na portalu orzeczeń sądów powszechnych na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.) Prowadzi to do bulwersującej sytuacji nierówności podmiotów podobnych wobec prawa. Te nieliczne osoby, którym się „udało” wygrać w sądzie otrzymują takie korzystne świadczenie, podczas gdy dla większość zainteresowanych nie jest ono dostępne.

Wyrażamy przekonanie, że sytuacja ta zasługuje na odrębną analizę i poważne rozważenie możliwych sposobów jej rozwiązania.

Dla porównania należy wskazać, że ostatni rocznik „wiekowy” mężczyzn - wcześniejszych emerytów, czyli rocznik 1948, będący odpowiednikiem „kobiecego” rocznika 1953, ze względu na datę urodzenia przed 1 stycznia 1949, pomimo podniesienia wieku uprawniającego do „normalnej” emerytury, korzysta w pełni także z tzw. „starych zasad”, a więc również z możliwości uzyskiwania korzystnej „emerytury po emeryturze” po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

4. **Brak wystarczającej informacji ze strony odpowiedzialnych instytucji na temat wprowadzenia art. 25 ust. 1b na mocy „ustawy o podwyższeniu wieku emerytalnego” oraz jego niekorzystnych konsekwencji.**

Sygnalizowane wyżej zbyt późne złożenie stosownego wniosku emerytalnego (po 31 grudnia 2012) przez niektóre osoby, które teoretycznie mogły z tym zdążyć przed tym terminem, było spowodowane w dużym stopniu brakiem wystarczającej, szerokiej informacji na temat mającej nastąpić tak istotnej, niekorzystnej zmiany.

W przekazie medialnym ustawa emerytalna z 11 maja 2012 r. powszechnie była wiązana przede wszystkim z podwyższeniem wieku emerytalnego.

Dodanie art. 25 ust. 1b zostało dokonane w sposób niedostrzegalny dla opinii publicznej. Uniemożliwiło to także wcześniejszą reakcję obywateli pokrzywdzonych wprowadzeniem art. 25 ust. 1b, którzy mogliby próbować protestować wobec dalszego procedowania tego przepisu, wskazując na domniemanie jego niekonstytucyjności.

Bardzo nieliczne informacje prasowe na temat konsekwencji dodania art. 25 ust. 1b pojawiły się dopiero pod koniec roku 2012, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych, odpowiedzialny także za rzetelne informowanie świadczeniobiorców, nie wydał do końca roku 2012 żadnego komunikatu uprzedzającego o uszczupleniu kapitału wcześniejszym emerytom. **Pierwszy i jedyny komunikat ZUS pojawił się dopiero po wejściu ustawy w życie!**

III. Możliwe naruszenia Konstytucji RP w związku z dodaniem art. 25 ust. 1b do ustawy o emeryturach i rentach z FUS

1. Zgodnie ze sformułowaniem z petycji kobiet z rocznika 1953, art. 25 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do kobiet urodzonych w 1953 r., o których mowa w art. 24 ust. 1a pkt 2-5, budzi poważne zastrzeżenia co do zgodności z art. 32 i art. 33 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W odniesieniu do szerszej grupy osób, które (na mocy różnych regulacji ustawowych) nabyły i zrealizowały prawo do emerytury wcześniejszej przed dniem 1 stycznia 2013, ale nie nabyły przed tą datą prawa do emerytury w wieku powszechnym, gdyż wiek emerytalny osiągnęły dopiero po dniu 31 grudnia 2012 r., art. 25 ust. 1b budzi zastrzeżenia co do jego zgodności z art. 2 oraz art. 32 Konstytucji RP.

Z kolei w pytaniu prawnym P 11/14, skierowanym do Trybunału Konstytucyjnego przez Sąd Okręgowy w Szczecinie (VI Wydz. Pracy i Ubezpieczeń Społecznych) w dniu 26 marca 2014, naruszenie art. 2 i 32 Konstytucji RP rozważane jest w odniesieniu do sytuacji osób, które nabyły i zrealizowały prawo do emerytury wcześniejszej przed dniem 1 stycznia 2013 r. oraz nabyły przed tą datą prawo do emerytury w wieku powszechnym (są osobami urodzonymi najpóźniej w dniu 31 grudnia 2012 r.), tyle, że prawa tego nie zrealizowały, gdyż nie złożyły w tej sprawie stosownego wniosku w organie rentowym.

Ze względu na zawężenie zakresu tego pytania prawnego wysoce pożądane byłoby wystąpienie z dodatkowym wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności art. 25 ust. 1b z Konstytucją RP w odniesieniu do całej grupy osób pokrzywdzonych wprowadzeniem tego przepisu.

2. Na odrębne rozpatrzenie zasługuje naruszenie zasady przyzwoitej legislacji wynikającej z art. 2 Konstytucji RP podczas procesu legislacyjnego projektów tzw. „ustawy o podwyższeniu wieku emerytalnego” z 11 maja 2012 r., dodającej art. 25 ust. 1b do ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

A. Brak przepisów przejściowych w powiązaniu z naruszeniem zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, ochroną praw nabytych i interesów w toku.

W pytaniu prawnym P 11/14 wskazano m.in., że
„Swoboda ustawodawcy w kształtowaniu treści prawa jest równoważona istnieniem po stronie ustawodawcy obowiązku szanowania proceduralnych aspektów zasady demokratycznego państwa prawnego, a w szczególności szanowania zasad przyzwoitej legislacji. Zasady te stanowiące przejaw ogólnej zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa – wyrażają się m.in. obowiązkiem ustawodawcy do ustanawiania (odpowiedniego) vacatio legis oraz do należytego sformułowania przepisów przejściowych.” (cytat z K 27/98)

„...zasada zaufania w stosunkach między obywatelem a państwem przejawia się m.in. w takim stanowieniu i stosowaniu prawa, by nie stawało się ono swoistą pułapką dla obywatela i aby mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, iż nie naraża się na prawne skutki, których nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, iż jego działania podejmowane pod rządami obowiązującego prawa i wszelkie związane z nimi następstwa będą także i później uznane przez porządek prawny” (cytat z K 1/94).

„Na ustawodawcy ciąży wtedy obowiązek starannego uwzględniania za pomocą powszechnie obowiązujących technik stanowienia prawa, ze szczególnym uwzględnieniem techniki przepisów przejściowych, ochrony praw słusznie nabytych i ochrony interesów będących w toku (...). „ (cytat z K 36/98)

B. Szczegółowe, bardziej rozbudowane zarzuty dotyczące naruszenie zasady przyzwoitej legislacji w zakresie całego art. 1 ustawy emerytalnej z 11 maja 2012 r. znalazły się także we wniosku do Trybunału Konstytucyjnego skierowanym przez OPZZ (połączona sprawa o sygnaturze K 43/12). Nie wyodrębniono w nim jednak specjalnie kwestii art. 1 pkt 6 lit. b), na mocy którego do ustawy o e. i r. z FUS dodano art. 25 ust. 1b.

C. Zastrzeżenia do przebiegu procesu legislacyjnego ustawy od jej pierwszego projektu z dnia 13 lutego 2012 r. do uchwalenia ustawy przez Sejm w dniu 11 maja 2012 r. w świetle możliwego naruszenia zasady przyzwoitej legislacji.

Dodanie artykułu 25 ust. 1b do ustawy o e. i r. z FUS przewidziano już w pierwszej wersji projektu ustawy (w art. 1 punkt 4 lit. b i przetrwał on w postaci art. 1 punkt 6 lit. b do ostatecznej wersji projektu skierowanego przez Radę Ministrów do Sejmu, a wreszcie – do ustawy emerytalnej z 11 maja 2012 r.

Został więc zapisany w pierwszym projekcie ustawy bez jakiegokolwiek związku z „emeryturami częściowymi”, które zostały wprowadzone później, już po konsultacjach społecznych (na wniosek PSL), do drugiego projektu ustawy (z 10 kwietnia 2012 r.). Ten zaś projekt nie podlegał już konsultacjom, pomimo wprowadzenia tak istotnej zmiany (zob. w załączniku linki do projektów ustawy „o podwyższeniu wieku emerytalnego”).

Pomiędzy pierwszą (z 13 lutego 2012) a ostateczną wersją projektu ustawy (z 10 kwietnia 2012) odbyły się ekspresowe, „nieprzyzwoite legislacyjnie”, konsultacje społeczne. Prawie wszyscy partnerzy społeczni, z braku czasu, skoncentrowali się na centralnej kwestii podwyższenia wieku emerytalnego i przesłali nader ogólne i bardzo negatywne opinie, które nie zawierały jednak uwag na temat szczegółowych regulacji prawnych.

Co szczególnie ważne, przeciwko trybowi prac nad projektem ustawy zaprotestowało Rządowe Centrum Legislacji, które zgłosiło bardziej szczegółowe uwagi (w tym – natury konstytucyjnej!), zaznaczając, że z powodu bardzo ograniczonego czasu nie są one kompletne (zob. linki do krytycznych Uwag RCL, w załączniku).

Jedna z tych kwestii to pewien niekorzystny aspekt sytuacji kobiet z rocznika 1953.

Rządowe Centrum Legislacyjne ujęło się za tymi kobietami urodzonymi w roku 1953, które z powodu podwyższenia wieku emerytalnego zostały narażone na utratę prawa do „emerytury mieszanej”, ponieważ nie wszystkie zdążyłyby osiągnąć powszechny wiek emerytalny do końca roku 2013. Wskazano zarazem, że nieuwzględnienie specyfiki ich sytuacji może budzić wątpliwości w kontekście konstytucyjnej zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Wspomniana uwaga RCL dotycząca emerytury mieszanej została uwzględniona w autopoprawce Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (co pozwoliło uniknąć naruszenia Konstytucji RP) i dołączona do projektu ustawy skierowanego do Sejmu! (zob. link do Autopoprawki, w załączniku).

Niestety, RCL zabrakło najprawdopodobniej niezbędnego czasu, aby z równą uwagą i krytycyzmem przyrzeć się postulowanemu artykułowi 25 ust. 1b.

W pytaniu prawnym P 11/14 zwraca się ponadto uwagę na to, że w **uzasadnieniu do ustawy „o podwyższeniu wieku emerytalnego” art. 25 ust. 1b został potraktowany bardzo pobieżnie.**

Prace sejmowe nad tak ważną reformą systemu ubezpieczeniowego przeprowadzono w ciągu zaledwie kilku dni, nie uwzględniając poprawek postulowanych podczas obrad Komisji Nadzwyczajnej (zob. stenogram z posiedzenia Komisji Nadzwyczajnej, w załączniku).

Także w opinii Biura Legislacyjnego Senatu o ustawie z 11 maja 2012 r. czytamy, że ustawa wprowadza zmiany w zakresie wieku emerytalnego, czyli podwyższa i zrównuje wiek emerytalny kobiet i mężczyzn oraz wprowadza emerytury częściowe oraz , że „generalnie ustawa nie nasuwa poważniejszych wątpliwości legislacyjnych”.

Załączniki

1. Przykładowe informacje na temat strat wynikających z wejścia w życie art. 25 ust. 1b i na temat korzyści związanych z dostępnością opcji emerytury kapitałowej po wcześniejszej przed 1 stycznia 2013:

Link do dokumentacji dostępnej na nowym blogu emerytek "jotownia":

<http://jotownia.wordpress.com/2014/04/06/emerytura-po-emeryturze-z-grudnia-2012-r/#more-610>

Stan faktyczny opisany w pytaniu prawnym do TK sygn.. P 11/14 (dokument dostępny w TK i w Komisji Ustawodawczej Sejmu)

Skarżąca, urodzona w październiku 1952 r., złożyła wniosek po 1 stycznia 2013. Emerytura wcześniejsza wyniosła 1630 zł, **nieuszczerplona emerytura kapitałowa wynosiłaby 1990 zł**, natomiast, gdy od zgromadzonego kapitału odjęto ponad 100 tys. zł wcześniej pobranych świadczeń, to emerytura kapitałowa po uszczerpleniu wyniosła 1583 zł.

Komentarze z blogów emerytalnych:

Przykład 1: „jestem z grudnia 1952 , ale wniosek złożyłam w styczniu 2013 i emerytura po potrąceniu kapitału /pobranych wcześniejszych/ wyszła o około 400 zł niższa. Gdyby mi ich nie potrącili to emerytura „kapitałowa” byłaby o 250 zł wyższa od wcześniejszej.”

Przykład 2: „emerytura powszechna osoby urodzonej w 1952 roku, naliczona na podstawie wniosku z 2012 roku jest o ponad 400 zł brutto wyższa od emerytury wcześniejszej.”

Przykład 3: „emerytka z rocznika 1950 w IV kwartale 2012 r. wystąpiła o emeryturę w wieku powszechnym. Pobierała wcześniejszą emeryturę i nie pracowała, zyskała 600 zł. netto. Tak więc dla wcześniejszych emerytów niepracujących ostatnią możliwością korzystnego przeliczenia była data 31.12.2012 r.”

Przykład 4: „emerytura kapitałowa wyliczona w XII 2013 r. jest pomniejszona o 500 zł w stosunku do wcześniejszej pobieranej od 2009 r. Na przeliczeniu w 2013 r. według kwoty bazowej w części socjalnej mogłabym zyskać 120 zł/stary system/.”

2. Wybrane dokumenty związane z przebiegiem procesu legislacyjnego ustawy „o podwyższeniu wieku emerytalnego” z 11 maja 2012:

Projekt ustawy z 13 lutego 2012:

<http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/28364/28367/28368/dokument24794.pdf>

Projekt ustawy z 10 kwietnia 2012:

<http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/28364/28367/28368/dokument31009.pdf>

Uwagi Rządowego Centrum Legislacji z 12 kwietnia 2012:

<http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/28364/28389/28391/dokument31235.pdf>

oraz z dnia 19 kwietnia 2012:

<http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/28364/28400/28402/dokument32265.pdf>

Autopoprawka MPiPS z 19 kwietnia 2012:

<http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/28364/28400/28401/dokument32271.pdf>

Stenogram z posiedzeń sejmowej Komisji Nadzwyczajnej w dniu 27 kwietnia 2012 r., s. 257-269:

http://orka2.sejm.gov.pl/StenoInter7.nsf/0/F9AC9117FE2152C3C12579ED00653F7A/%24File/13_c_ksiazka.pdf

Opinia Biura Legislacyjnego Senatu o „ustawie emerytalnej” z 11 maja 2012 r.

<http://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatekspertyzy/80/plik/114.pdf>

3. Interesujące opracowania i komentarze dotyczące problematyki petycji kobiet z rocznika 1953 do Senatu są dostępne na nowo utworzonym blogu emerytek „jotownia”. Są dobrą ilustracją integracji środowiska emerytalnego wokół kwestii „ułomnego” stanowienia prawa emerytalnego:

<http://jotownia.wordpress.com/>

W imieniu bardzo licznej grupy sygnatariuszek i sygnatariuszy „Petycji Kobiet z Rocznika 1953” imienne poparcie do załączonych UWAG przekazały następujące osoby:

Halina Dąbrowska, Łapy

Ewa Majer

Elżbieta Majtczak, Łódź

Zdzisław Majtczak, Łódź

Krystyna Nowakowska, Sulechów

Jadwiga Olszewska, Aleksandrów Łódzki,

Barbara Orzechowska, Skierniewice

Maria Pabiańczyk, Dąbrowa Górnicza

Elżbieta Panasiuk, Skierniewice

Alicja Popowska, Ostrów Mazowiecka

Ewa Puzia-Gicala, Kraków

Elżbieta Sokołowska, Słupsk

Bożena Sosinowska, Bytom

Krystyna Sternik, Jarosław

Wanda Surowiec, Bytom

Halina Wolska, Wrocław